

Procházka kolem meandrů Odry

Text a foto: Jan Moravec

Když se řekne „meandry Odry“, většina přírodumilovných lidiček si jistě vybaví hraniční úsek Odry pod Bohumínem. Tak zrovna tam vás tentokrát nezveme! Odra má totiž těch dosud divoce meandrujících úseků více. Ten „nás“ leží na samém začátku CHKO Poodří, mezi Jeseníkem nad Odrou a Suchdolem nad Odrou.

Krajinou povodní

Právě zde otevřel Český svaz ochránců přírody začátkem října novou naučnou stezku, nazvanou Krajinou povodní. Stezku vybuodovala místní organizace Studénka a spolupracovala na ní i správa CHKO. V rámci programu NET4GAS Blíž přírodě se jedná již o desátou přírodní lokalitu v Moravskoslezském kraji.

Proč Krajinou povodní? Protože povodně jsou v tomto kraji naprosto běžným jevem, který udržuje místní ekosystémy při životě. Teď nemyslíme

občasné katastrofální záplavy. Samozřejmě, i ty se tu někdy přeženou. Na myslí však máme především každoroční zaplavování říční nivy v době, kdy v nedalekých Oderských vrších taje sníh, a někdy ještě znovu na podzim, v době vydatných podzimních dešťů. Zejména na jaře se niva Odry mění v ohromné jezero někdy i na několik týdnů.

Stezka začíná u Jeseníckého rybníka na východním okraji Jeseníku. Z centra obce tam dojdete kolem pramene Jesenícké kyselky (od železniční stanice je k ní šipka). Bezprostředně

▲
*Jeden z krásných meandrů Odry.
Foto Patrik Sláma*

za cedulí, oznamující konec obce, odbočte vpravo k rybníku, za mostkem přes řeku uvidíte první informační tabuli. Už na první pohled upoutá netradičním provedením. Její „stojan“ – stejně jako zbývajících osmi, které cestou potkáme – je totiž ze dřeva naplaveného právě povodněmi, a schválně imituje volně nakupené klády, který po sobě povodně zanechávají. Pozoruhodné jsou však tabule této naučné stezky i na pohled druhý. Plno malůvek, komiksových bublin, nejružnějších „hlášek“... Různých neotřelých nápadů je tu užito až marnotratně. Z provedení je jasné, že stezka je zaměřena převážně na děti, ale i dospělý návštěvník, přistoupí-li na tuto „hru“, se zde může dozvědět mnoho nového. A také důležitého. Víte třeba, jak správně sekat louky? Jasně,

- ▲ Ze slavnostního otvírání naučné stezky, za přítomnosti představitelů společnosti NET4GAS a Moravskoslezského kraje. Foto Patrik Sláma
- ▼ Jedno ze zastavení naučné stezky Krajinou povodní, imitujících povodněmi naplavené dřevo. Foto Patrik Sláma

▲ Nivní louky podél Odry. Foto Patrik Sláma

▼ Potkat bobra chce velké štěstí, narazit však na stopy jeho přítomnosti není v Poodří žádný problém. Foto Jan Moravec

čtenáři tohoto časopisu nejspíše ano (a pokud náhodou ne, pak si zajděte k tabuli č. 5 ☺). Ale co takhle jídelníček různých xylofágních („dřevokazných“) brouků? Tušíte, čím se kterému zavděčit? „Nahníly lipový kořen, ale ať je pěkně proleželý...“, objednává si v provedení kreslíře například zlatohlávek. Další najdete na tabuli č. 2, příhodně nazvané „K obědu i večeri dřevo“. Poznáte, že není dřevo jako dřevo!

Průvodcem po naučné stezce byl zvolen šnek. Proč zrovna šnek? Ten obrázek šnečka na stéble trávy nad hladinou vody, co je v rohu každé z informačních tabulí, je prý zcela reálným výjevem, prozrazuje Ondřej Bartoš, hlavní autor stezky. Takhle, balancujícího na konci stébla, ho tu při jedné z posledních povodní našli a inspirace byla na světě.

Kraj zvláštního půvabu a mnoha zvířat

Trasa stezky není (zatím) ve své první polovině značená, avšak orientačně je poměrně nenáročná. Prochází loukami podél levého břehu Odry, a když se budete držet vyjeté koleje stále vpravo, nemůžete se splést. Zastávka č. 2 je sice kousek mimo tuto kolej, více vlevo na okraji přírodní památky Meandry Staré Odry, ale z cesty je dobře vidět. U mostu přes řeku pod Bernarticemi si můžete udělat odbočku k zastávce č. 4, věnované geologii, která je jediná na pravém břehu Odry; dojdete k ní, když se za mostem dáte vpravo kolem sezónní Hospůdky u Odry. Zbývajících pět zastavení je pak rozestaveno podél žluté turistické značky, která vede od mostu k nádraží v Suchdole nad Odrou. Zde stezka prochází kromě luk i lužním lesem

V Moravskoslezském kraji najdete již 10 přírodně cenných lokalit zpřístupněných ČSOP díky programu NET4GAS Blíž přírodě:

- 2007 Lom Myslík (Myslík, okres Frýdek-Místek, Moravskoslezský kraj)
- 2008 Chodníčky v Podbeskydích (Kunčice pod Ondřejníkem, okres Frýdek-Místek)
- Mločí studánka (Myslík, okres Frýdek-Místek)
- Pozorovatelna v Blahutovicích (Blahutovice, okres Nový Jičín)
- 2009 Rezavka (městská část Ostrava-Svinov, okres Ostrava-město)
- Štěpán (Děhylov, okres Opava)
- 2010 Skalka (Kunčice pod Ondřejníkem, okres Frýdek-Místek)
- 2011 Okolo Vřesiny (Vřesina, okres Opava)
- 2012 Heřmanický rybník (městská část Ostrava-Heřmanice, okres Ostrava-město)
- 2014 Krajinou povodní (Jeseník nad Odrou, okres Nový Jičín)

Více informací najdete na internetových stránkách www.blizprirode.cz a www.csop.cz.

a kolem několika pěkných slepých ramen, na závěr vyleze i na mohutnou hráz dnes již zaniklého rybníka.

Za sucha je stezka bez problémů průchozí i průjezdná (na kole či s terénním kočárkem). V případě vlhkého počasí však musí návštěvník počítat s trasou trochu bahnitější, klouzavější, s botami provlhlými od průchodu mokrou trávou. Po několik týdnů v roce ji lze absolvovat leda tak na lodičce. Inu, jsme přeci v krajině povodní.

Krajina Poodří je plochá, rozhodně však ne nezajímavá. Tak trochu pro fajnšmekry. Díky soliterním dubům a roztroušeným skupinkám dalších dřevin místy připomíná až zámecký

▲ *Mohutné soliterní duby dodávají krajině až parkový ráz.*
Foto Jan Moravec

▼ *Jedna z tabulí naučné stezky je věnována problematice invazivních druhů. Mezi ně patří i netýkavka žláznatá, původem z Asie.*
Foto Jan Moravec

- ▲ *V Poodří se lze setkat i s rosničkou zelenou. Foto Jan Moravec*
- ▼ *Slepá ramena Odry u Bernartic. Foto Jan Moravec*

park. Má zvláštní půvab, který je ne každý schopný vnímat. Co však zajme bezesporu každého milovníka přírody, je množství zvířat, které lze při troše štěstí cestou spatřit. Není problém potkat zde volavky, černé i bílé čápy, na větvi nad řekou zpozorovat smaragdového ledňáčka, ve vzduchu vidět poletovat nejrůznější dravce od běžných poštolek přes motáky až po orla mořského, v podvečer lze slyšet (již mnohem obtížněji vidět) chřástaly. Při velkém štěstí lze spatřit třeba bobra či vydru, nebo některého ze zdejších vetřelců – norka amerického či psíka mývalovitého. Samozřejmě nechybí ani spousty „drobotě“ – především obojživelníků a hmyzu – vázaných na vodu tekoucí i stojatou, louky i staré stromy. Některé z nich vám informační tabule představí. Jo, a zapomněl jsem na šneky! ☺

Vlastní stezka měří zhruba 5 km, od vlaku k vlaku to je asi 7 km. ■

